

1. „Fyzický“ seminář z Vývojové psychologie II

Témata: Výchova x Děti, média a internet x Manželství

Vyberte si jedno z následujících témat (1, 2 nebo 3), které písemně zpracujete a doneste si je s sebou na první „fyzický“ seminář dle vaší seminární skupiny. Provedený rozhovor je možné nahrát také na diktafon, mobil a donést s sebou na USB, společně si jej poté budeme moci prezentovat a pracovat s ním. Volba jednoho z okruhů je zcela na vás – záleží tedy pouze na vašich osobních preferencích, v případě zájmu je také možné zpracovat více témat. Každý student však musí přijít na seminář připraven (tedy s patřičnými podklady).

1) Výchova, výchovné potíže a násilí ve školním prostředí (šikana)

Zpracujte vždy minimálně 2 body (např. a + c) z následujících možností.

a) Nastudujte si nejprve problematiku výchovy dětí a dospívajících, seznamte se s možnými styly výchovy, úskalími atp. Poté proveďte rozhovor s rodiči dospívajících na téma výchova; zhodnoťte, jaký výchovný přístup rodiče využívají; kdo z rodičů přebírá hlavní iniciativu ve výchově dětí; které vývojové období bylo pro ně v rámci výchovy nejobtížnější; zda systematickou výchovu považují za důležitou pro rozvoj dětí; jaké výchovné potíže rodiče nejčastěji řeší, kde získávají informace o výchově a řešení výchovných problémů (z literatury, internetu, od odborných pracovníků – psychologů, pedagogů či od příbuzných, známých) atd.

b) Proveďte rozhovor s pubescentem či adolescentem na téma výchova, lze využít např. i některého z dotazníků zaměřeného na zmapování pohledu dítěte na výchovné působení jejich rodičů (např. ADOR). Jak dospívající vnímá a hodnotí výchovné působení svých rodičů? Co by změnil, čeho si cení a co se mu naopak nelíbí? Jaký přístup ve výchově svých dětí by případně sám volil...

c) Sami se zamyslete nad aktuálním přístupem společnosti k výchově dětí a mládeže, snažte se jej obecně popsat, zhodnotit, srovnat s přístupem k výchově dětí v minulosti atd.

d) Nastudujte si teoretické informace o jevech - šikana a kyberšikana a následně se pokuste zjistit, jak pubescenti a adolescenti sami chápou tyto pojmy; zda s touto formou násilí mají nějaké osobní zkušenosti či znají někoho v okolí, kdo je obětí šikany; jak se děti s šikanou vyrovnávají a s kým tuto problematiku nejčastěji řeší (učitel, rodiče, kamarádi, neřeší je); zda tento problém vnímají jako závažný či jako přirozenou součást dění v kolektivu atp. Jak pojem šikana a kyberšikana chápou rodiče, učitelé a jakým způsobem se mu snaží předcházet, řešit je - lze např. i popsat a rozebrat konkrétní případ šikany či kyberšikany.

Alternativa: Proveďte rozhovor s rodiči dítěte s poruchou chování (např. ADHD, ADD), zaměřte se na zachycení hlavních problémů ve výchově těchto dětí, popište a zhodnoťte přístup rodičů, zaznamenejte jejich osobní zkušenosti – pokud mají rodiče např. i dítě „zdravé“, můžete se snažit zjistit, zda se výchova sourozenců nějak liší, v čem atp.

2) Děti a internet, „mediální realita“

Zjistěte:

a) kolik času denně dospívající tráví u PC, televize; jaké pořady nejčastěji sledují a z jakých důvodů (srovnajte s vývojovými úkoly), které PC hry nejčastěji hrají (strategické, akční atd.), co jim to přináší? Jak se k této problematice staví jejich rodiče?

b) jaké časopisy či knihy dospívající nejčastěji čtou, o jaká témata se nejvíce zajímají, zda informace v časopisech považují za relevantní zdroj informací atp.

c) sami zjistěte, jaká témata jsou v časopisech pro dospívající nejčastěji zastoupena; jakým způsobem jsou zpracována a dětem prezentována; jaký mohou mít vliv na jejich čtenáře; jak se obsah témat v časopisech změnil od doby, kdy jste byli sami cílovou skupinou; jaká řešení vývojových úkolů dětem tyto časopisy nabízejí; jak informace v časopisech dospívající přijímají (kriticky, nekriticky...) a využívají v praxi?

d) zjistěte, jaké TV pořady dospívající nejčastěji sledují a proč; co jim sledování daného pořadu přináší, jaké ikony či vzory jsou v pořadech prezentovány a jaký mohou mít na dospívající vliv; v čem se liší od pořadů pro dospělé; jaká řešení vývojových úkolů dané pořady dětem nabízejí; jaké jsou vzory dospívajících a v čem se dospívající s mediálně prezentovanými ikonami identifikují; jaký je jejich a váš postoj k současným časopisům, TV pořadům?

d) zjistěte, jaké sociální sítě dospívající nejčastěji využívají; kolik času denně či týdně jejich využívání věnují; jaké sociální sítě využívali v minulosti, pokuste se najít důvody výběru sociální sítě a jejich využívání; co dospívajícím přinášejí a zda v jejich využívání vidí nějaká úskalí; jaký je váš vlastní pohled na využívání sociálních sítí?

3) Manželství

Proveďte rozhovor s párem, který je v manželském soužití:

a) cca 1 - 2 roky

b) cca 2 - 10 let

c) 10 – 20 let

a) pokuste se zjistit, jak dvojice nahlíží na institut manželství; zda se po sňatku jejich vztah nějak proměnil; co považují za „mezníky“ ve společném soužití; jaké konflikty nejčastěji dvojice či rodina řeší; snažte se vysledovat způsoby řešení vývojových úkolů v rámci manželského svazku; co dvojici manželství přineslo a co jim naopak „vzalo“; snažte se vysledovat, jak se jejich vztah proměňoval v průběhu let; jak se např. v dlouhodobém manželství odrazila krize středního věku, narození dítěte aj.; pokud pár žije v jedné domácnosti s rodiči, zda řešili nějaké mezigenerační konflikty atp.

Co si dvojice myslí o současném společenském trendu odkládat manželství a těhotenství do pozdějšího věku. Jaký je váš vlastní pohled na manželské soužití?